

בש"פ 786/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 786/17

בש"פ 962/17

לפני:
העורר בבש"פ 786/17 והמשיב
בבש"פ 962/17:
כבוד השופט ס' גובראן
פלוני

נ ג ד

המשיבה בבש"פ 786/17
והעוררת בבש"פ 962/17:
מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 22.1.2017 במ"ת 16222-05-16 שניתנה על ידי
כבוד השופט א' יקואל;
ובקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ה' בשבט התשע"ז (1.2.2017)

בשם העורר בבש"פ 786/17
והמשיב בבש"פ 962/17:
עו"ד זוהר ברזילי

בשם המשיבה בבש"פ 786/17
והעוררת בבש"פ 962/17:
עו"ד נעימה חנאווי-כראם

החלטה

1. לפני ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט א' יקואל) במ"ת 16222-05-16 מיום 22.1.2017 בגדרה התקבלה חלקית בקשת העורר לעיון חוזר בתנאי מעצרו והוא הושם במעצר תחת פיקוח אלקטרוני; ובקשה ראשונה להארכת מעצרו של העורר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים.

ההליכים עד כה

2. נגד העורר, יליד 1971, הוגש ביום 8.5.2016 כתב אישום המייחס לו עבירות של הטרדה מינית (ריבוי עבירות), לפי סעיף 3(א)(4) בצירוף סעיף 5(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998; מעשה מגונה במשפחה בידי אחראי על חסר ישע, לפי סעיף 351(ג)(1) בצירוף סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ומעשה מגונה בפני קטין בן משפחה, לפי סעיף 351(ד) לחוק. על פי עובדות כתב האישום, העורר נהג משך שנים להטריד מינית את בתו הקטינה ילדת 2002 (להלן: המתלוננת), כאשר באה לבקר אחת למספר שבועות וללון בביתו. העורר היה מפנה למתלוננת התייחסויות חוזרות, המתמקדות במיניות. בנוסף, באחת ההזדמנויות העורר חיבר את איבר מינו על ירכה של המתלוננת, מעל לבגדיה, כשלגופו תחתונים וזאת תוך שהוא מנשק אותה בפניה ומעיר לה הערות מיניות. בהמשך, העורר אף חשף בפניה את איבר מינו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר במעשים המיוחסים לו. בנוסף, המשיבה טענה כי נגד העורר קמה עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1)(ב) וסעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, זאת לאור אופיין וחומרתן של העבירות המיוחסות לו.

4. לאחר שהעורר כפר בקיומן של ראיות לכאורה, ביום 24.5.2016 קבע בית המשפט המחוזי (השופט מ' ברנט) כי קיימות בעניינו ראיות לכאורה, בפרט נוכח העובדה כי המתלוננת עתידה להעיד בפני בית המשפט. העורר הופנה לשירות המבחן, והוגשו בעניינו מספר תסקירים, במסגרתם לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר, בעיקר לאור העובדה כי קיים סיכון להמשך התנהלות מינית לא מווסתת ופוגענית ולאור הנזק ששחרורו עלול לגרום למתלוננת. ביום 7.7.2016 קיבל, אפוא, בית המשפט המחוזי (השופט ד' מרשק מרום) את בקשת המדינה והורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, תוך שהוא מציין כי ייתכן שניתן יהיה לעיין מחדש בהחלטתו לאחר שהמתלוננת תסיים להעיד. ערר שהגיש העורר על החלטת בית המשפט המחוזי (בש"פ 5724/16) נדחה על ידי בית משפט זה (השופט י' עמית) ונקבע כי על אף שהחלופה שהוצעה מטעם העורר נראית אפקטיבית, קיים חשש להשפעה על תוכן עדותה של המתלוננת.

5. ביום 4.1.2017, ולאחר שהעורר הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר, הוגש תסקיר מעצר משלים בעניינו אשר בא בהמלצה להורות על שחרורו למעצר בית מלא בבית אביו. בהחלטתו מיום 22.1.2017, לאחר שבחן את התסקיר ולאחר שהתרשם מהמפקחים המוצעים, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוחם של המפקחים המוצעים מטעמו, זאת נוכח שינוי נסיבות המצדיק בחינה מחודשת של מעצר העורר. בית המשפט ציין כי על אף המלצת שירות המבחן, מתסקירו נלמד על קיומם של גורמים מגבירים סיכון לא מובטלים, המעוררים קושי לייחס לעורר את מידת האמון הנדרשת לצורך העדפת האפשרות להורות על מעצר בית. מאידך גיסא, בית המשפט ציין כי העורר עצור מזה שמונה חודשים, ובמהלך תקופה זו לא נעשה כל ניסיון מצידו ליצור קשר עם

המתלוננת. עוד צוין כי המתלוננת סיימה להעיד לפני המותב הדין בתיק העיקרי. אשר למפקחים שהוצעו – אביו של העורר ואחותו – נקבע כי האב לא יוכל לשמש כמפקח יחיד, אלא אך כמפקח נוסף, וזאת נוכח העובדה כי הוא שהה בחדר צמוד בעת ביצוע חלק מהמעשים המיוחסים לעורר. על כן, בית המשפט המחוזי קבע כי בנסיבות המקרה ניתן יהיה להשיג את מטרות המעצר באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני ובשילוב מערך פיקוח אנושי, הטלת ערבויות כספיות ואיסור יצירת קשר או מגע עם קטינים בכלל ועם המתלוננת בפרט. תנאים אלו, יש בהם כדי לאזן נכונה בין האינטרס שבהגנת שלום הציבור, הקטינים והמתלוננת, לבין זכותו של העורר לפגיעה מידתית בחירותו.

על החלטה זו הוגש הערר. יוער כי שחרורו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני הותנה, בין היתר, בהפקדת סכום של 120,000 ש"ח במזומן, סכום אשר לא עלה בידי העורר לגייסו. על כן, נכון להיום העורר עודנו שוהה במעצר.

בש"פ 786/17

6. בערר שלפני, העורר עותר לאימוץ המלצת שירות המבחן ולשחרורו לחלופת מעצר בבית אביו. לטענת העורר, החלטת בית המשפט המחוזי וקביעותיו ביחס למסוכנותו, מנוגדות לנסיבות ביצוע העבירות, אשר לטענתו מהוות "מעשה נקודתי שנעשה לכאורה". לגישת העורר, לא היה מקום להטיל מגבלות כה חמורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, ובפרט האיסור על הימצאות קטינים בבית הוריו – הגבלה אשר לטענת העורר פוגעת קשות בו ובבתו השנייה וכן פוגעת באביו, שלא יראה את נכדיו. על כן, העורר עותר לשחרורו למעצר בית מלא. לחלופין, העורר מבקש כי תבוטל הערבות הכספית כתנאי לשחרורו למעצר בפיקוח אלקטרוני וכי לכל הפחות יופחת סכום ההפקדה הכספית. לעמדת העורר, העמדת סכום ההפקדה על 120,000 ש"ח מהווה חריג, אשר הלכה למעשה חוסמת את דרכו להשתחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

7. המשיבה, מצידה, מתנגדת לשחרורו של העורר למעצר בית מלא. לגישתה, החלטת בית המשפט המחוזי מהווה איזון ראוי בין מכלול השיקולים, וביניהם המלצתו של שירות המבחן מחד גיסא, ומסוכנותו הגבוהה של העורר מאידך גיסא. המשיבה שבה ומדגישה כי המלצת שירות המבחן היא המלצה בלבד, וכי אין בית המשפט כבול אליה.

בש"פ 962/17

8. ביני לביני, ומשחלפו תשעה חודשים ממועד מעצרו של העורר, הגישה המשיבה בקשה להארכת מעצרו בתשעים ימים. נטען כי קצב התקדמות ההליך הוא משביע רצון, באופן שביום 8.5.2016 הוקרא לעורר כתב האישום ומאז הופנו הצדדים להליך גישור – אשר לא צלח – והתקיים דיון בטענתו המקדמית של העורר להגנה מן הצדק. נכון להיום נסתיים ההליך ההוכחות ובית המשפט המחוזי הורה על הגשת סיכומים, וכן נקבע מועד להצגת סיכומים בעל פה ליום 3.5.2017. לגישת המשיבה, העבירות המיוחסות לעורר מלמדות על מסוכנותו הרבה לציבור בכלל ולמתלוננת בפרט, באופן שלא מותר מנס אלא להורות על המשך מעצרו.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בערר ובבקשה ובנספחיהם, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל באופן חלקי ודין הבקשה להתקבל במלואה, כפי שיפורט להלן.

10. אפתח תחילה בעררו של העורר. עיינתי בהחלטת בית המשפט המחוזי ונחה דעתי כי בית המשפט עשה את המיטב כדי לאזן בין האינטרסים של העורר לבין האינטרס הציבורי והצורך להקפיד על הגשמת תכלית המעצר. לאחר שעמד על כלל השיקולים הרלבנטיים לשאלת מעצרו של העורר, בית המשפט הגיע למסקנה כי התרחש שינוי נסיבות המצדיק בחינה מחודשת של החלטת המעצר; ואולם, בניגוד לעמדת שירות המבחן, בית המשפט מצא כי לא ניתן יהיה לאיין את מסוכנותו של העורר באמצעות שחרורו לחלופה המוצעת, אלא אך באמצעות הוספת רכיב של פיקוח אלקטרוני. כידוע, בית המשפט אינו מחויב להמלצתו של שירות המבחן, אלא רשאי הוא להפעיל שיקול דעתו בהתחשב במכלול האינטרסים (ראו: בש"פ 740/17 סיבג נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (26.1.2017); בש"פ 1134/12 מדינת ישראל נ' בר ציון, בפסקה 12 (9.2.2012)). מסקנתו של בית המשפט מקובלת עליי ולא מצאתי כי יש מקום לסטות ממנה. אכן, מסוכנותו של העורר קיבלה ביטוי מרכזי בהחלטת בית המשפט, ולא בכדי. כתב האישום מציג תמונה עגומה של הטרדות מיניות חוזרות ונשנות שהופנו כלפי המתלוננת, שנפרסו על גבי תקופה של 4 שנים, וסופן באירוע אשר הינו בגדר "עליית מדרגה". על כן, קשה להלום את טענת העורר לפיה עסקינן ב"מעשה נקודתי שנעשה לכאורה בבתו בתאריך 9.4.2016". בנוסף, מתסקירו האחרון של שירות המבחן עולה כי בעניינו של העורר עדיין קיימים גורמי סיכון להישנות מעשים, וביניהם העדר אמפטיה כלפי המתלוננת ותפיסתו עצמו באופן קורבני ומטשטש בעייתיות. בהקשר זה אף צוין כי לא ניתן לשלול סיכון לפגיעה בקטינים אחרים. על כן, מצאתי כי מעצרו של העורר תחת פיקוח אלקטרוני מהווה, נכון להיום ובנסיבות העניין, האיזון הנכון והראוי בין מכלול האינטרסים.

11. עם זאת, לא מצאתי הצדקה להעמדת גובה ההפקדה הכספית על 120,000 ש"ח ולכן ראיתי לנכון לקבל את הערר בכל הנוגע לגובה ההפקדה. ברי כי העמדת גובה ההפקדה על סכום גבוה זה בהינתן מצבו הכלכלי של העורר, מהווה הלכה למעשה מחסום מפני שחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריא. על כן, מצאתי כי יש להפחית את סכום ההפקדה ולהעמידו על 50,000 ש"ח. יתר התנאים, כפי שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי, יוותרו בעינם.

12. לאור האמור, ומשלא מצאתי כי יש הצדקה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי לעניין שחרורו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני, למעט בעניין גובה סכום ההפקדה כאמור לעיל, בקשת המשיבה להארכת מעצרו של העורר מתקבלת במלואה. מעצרו של העורר מוארך בזאת ב-90 יום החל מיום 8.2.2017 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 16149-05-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

13. היה והעורר יפקיד את הסכום כפי שנקבע כאמור לעיל, ויעמוד בכל התנאים אותם קבע בית המשפט המחוזי בהחלטתו, ניתן יהיה להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני, ובמקרה זה יוארך מעצרו בפיקוח אלקטרוני עד תום תקופת המעצר שנקבעה בהחלטתו זו כאמור לעיל.

ניתנה היום, ה' בשבט התשע"ז (1.2.2017).

